

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

DEVELOPMENT OF THAI READING AND WRITING CONSONANT
EXERCISES FOR PRATHOMSUKSA FOUR STUDENTS

ผู้วิจัย : นางละเอียด มีคม

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. สงวน ทรวงวิวัฒน์, ผศ.สมศักดิ์ เทศสวัสดิวงศ์, ผศ.นิวัฒน์ กัลยพฤกษ์,
สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ และ 3) เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านยาง “คุรุราษฎร์รังสรรค์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 28 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะ การอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 จำนวน 16 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scales) การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และ คำควบกล้ำ ร ล ว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการทดสอบค่าที แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระแก่กัน (Dependent

Sample t – test) วิเคราะห์หาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และพยัญชนะควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 86.19/80.24
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาพรวมอยู่ระดับเห็นด้วย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ

คำสำคัญ : การพัฒนา แบบฝึกทักษะ การอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) to develop Thai consonant reading and writing exercises for Prathomsuksa IV students with effectiveness criteria of 80/80; 2) to compare student's Thai consonant reading and writing exercise achievement scores before and after using Thai consonant reading and writing consonant exercises for Prathomsuksa IV students. The subjects were 28 Prathomsuksa IV students in the second semester of Academic year 2006, Banyang School, Lamplanmat district, Buriram province under the Office of Buriram Educational Service Area 1. The research design used in this study was the One Group Pre-test Post-test Design.

The research instruments consisted of :1) The supplementary exercises on Thai consonant reading and writing consonant constructed by the researcher; 2) a - sixteen lesson plan used along with the supplementary exercises ; 3) an achievement test used as the pre-test - post-test ; and 4) a rating scale attitude questionnaire with 10 items concerning the supplementary exercises.

The results were as follows :

1. The effectiveness value of Thai consonant reading and writing exercises for Prathomsuksa IV students was at 86.19/80.24.

2. The students' learning achievement after learning through the Thai consonant reading and writing exercises for Prathomsuksa IV students was higher than of those before learning with the significant difference at .01 level.

3. Students' attitudes towards the supplementary exercises was at the highest level of agreement.

Keyword : Development, Exercise, Thai Consonant Reading and Writing.

ประเทศไทยเป็นชาติที่เก่าแก่จึงมีเอกลักษณ์ประจำชาติมากมาย เช่น เรือนไทย รำไทย ผ้าไหมไทย คนตรีไทย อาหารไทย เป็นต้น สิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญกับคนไทยทั้งชาติ นั่นก็คือ ภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ ที่ดีต่อกันทำให้ประกอบธุรกิจการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย ได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2544 ค : 1) นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือแก่ผู้เรียนที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่างๆ การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินและ การประกอบอาชีพ (กรมวิชาการ, 2544 ก : 8) และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (กรมวิชาการ, 2545 ก : 6) ทรงมีพระราชดำรัสในที่ประชุม ของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า

“ประเทศไทยนั้นมีภาษาของเราเอง ซึ่งต้องหวงแหน เราโชคดีที่มีภาษาของตนเอง แต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้”

“ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือ เป็นทางสำคัญแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งสวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาไว้ให้ดี”

“ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบเป็นประโยค นับเป็นปัญหา

ที่สำคัญ”

จากพระราชดำรัสดังกล่าว คนไทยทุกคนจึงควรภาคภูมิใจและช่วยกันผดุงรักษามรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าไว้ให้คงอยู่ตลอดไป ถึงแม้ว่าภาษาจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาแต่ทุกคนจะต้องช่วยกันรักษาความถูกต้องไว้ จากการศึกษาของนักวิจัยหลายท่านพบว่าในสังคมปัจจุบันปัญหาในการออกเสียง ร ล และเสียงควบกล้ำเป็นปัญหามานักแล้ว เพราะผู้ที่ออกเสียง ร ล และเสียงควบกล้ำไม่ได้นั้นมีอยู่เป็นจำนวนมาก ดังที่ปรากฏในบทความเรื่องภาษาและอักษรไทย จัดทำโดย กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ ด้วยความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรการศึกษา O104 พ.ศ.2544 จึงได้จัดสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประกอบด้วย สาระการอ่าน สาระ การเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษาและสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งจัดให้ตามสมควรแก่วัยเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียนแสวงหาความรู้ ชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม มีมนุษยสัมพันธ์ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีวิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง (กรมวิชาการ, 2545 ก : 2) การเรียนการสอนภาษาไทยที่ดัดนั้น ผู้เรียนควรมีทักษะทางภาษาไทยครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาให้มาก จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียน ครูต้องมีบทบาทในการฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักการคิดแก้ปัญหาและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

ในปัจจุบันจะสังเกตเห็นได้ว่าการพูดออกเสียงพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ในวิพยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มีความบกพร่องในการออกเสียงและออกเสียงตามสมัยนิยม สื่อมวลชนเหล่านี้มีความใกล้ชิดกับนักเรียนระดับประถมศึกษาจึงมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาพูดของเด็กด้วยซึ่งจะทำให้เด็กมีปัญหาในการออกเสียงเช่นเดียวกันปัญหาการอ่านและการออกเสียง คำควบกล้ำผิดพลาดไม่ชัดเจนจะทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายอย่าง พรรณธิดา อ่อนแสง (2532 : 3) ได้กล่าวถึงปัญหา การอ่านและออกเสียงคำควบกล้ำผิดพลาดไม่ชัดเจนเป็นประจำ ทำให้เกิดปัญหา คือ การออกเสียง คำควบกล้ำที่ผิดไม่ชัดเจนจะทำให้สื่อความหมายไม่ตรงกับ ความเข้าใจของผู้พูด ซึ่งจะทำให้ผู้ฟัง เข้าใจความหมายของผู้พูดผิดไปและทำให้สูญเสียบุคลิกภาพ

ทักษะการอ่านและการเขียนต่างก็เป็นปัจจัยส่งเสริมซึ่งกันและกัน นั่นคือผู้ที่เขียนถูกต้อง ชัดเจนก็จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านด้วย ซึ่งทักษะการอ่านและการเขียนต่างก็มีส่วนสัมพันธ์อย่างสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่ นักเรียนใช้เรียนเรื่องราวต่าง ๆ ผลการเรียนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านและในขณะเดียวกันการถ่ายทอดความรู้ก็ย่อมอาศัยทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย ดังนั้นครูจึงจำเป็นที่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 1

จะต้องแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านและการเขียนของนักเรียนตั้งแต่เริ่มต้นถ้าเลย ข้อบกพร่องนั้นก็จะทำให้นักเรียนอ่านและเขียนผิดพลาดตลอดไป

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 โรงเรียนบ้านยาง “คุรุราษฎร์รังสรรค์” ปีการศึกษา 2548 จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 1 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 31.45 นับว่าผลการประเมินต่ำมากอย่างน่าเป็นห่วงและมีแนวโน้มจะต่ำลงเรื่อยๆ หากไม่ดำเนินการแก้ไข โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียน ผู้วิจัยจึงได้ประเมินนักเรียน โดยกา: O104 การอ่านเป็นรายบุคคล พบว่านักเรียนร้อยละ 80 อ่านสะกดคำได้แต่อ่านออกเสียง คำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ยังไม่ถูกต้องและทดสอบการเขียนของนักเรียนพบว่านักเรียนร้อยละ 85 เขียนตามเสียงการอ่านและภาษาพูดของตนเอง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนและตัวนักเรียนเอง ทำให้ทราบปัญหาของการอ่านของนักเรียนว่าสาเหตุที่นักเรียนอ่านออกเสียงคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ไม่ถูกต้องนั้นมีสาเหตุหลายประการได้แก่ เกิดจากภาษาถิ่นของนักเรียน คือนักเรียนพูดภาษาถิ่น (อีสาน) เกิดจากการเลียนแบบผู้ปกครองและเพื่อน เกิดจากไม่ได้รับการแก้ไขจากครูในระดับต้นและเกิดจากนักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนที่ถูกต้อง

จากการจัดการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยพบว่าสิ่งที่เป็นปัญหาในการอ่านประการหนึ่งคือนักเรียนส่วนใหญ่ออกเสียงคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ไม่ชัดเจน ซึ่งนอกจากจะทำให้การสื่อความหมายผิดและเขียนผิดแล้วยังทำให้การอ่าน บทร้อยกรอง ซึ่งมีอยู่ทุกบทเรียนขาดความไพเราะไม่เกิดความซาบซึ้งในบทกลอน หมดความงามทางภาษา

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการอ่านออกเสียงพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ยังเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งในสังคมและจะเป็นปัญหามากขึ้นถ้าทุกฝ่ายไม่ช่วยกันแก้ไข ดังนั้น ครูผู้สอนทุกระดับชั้น จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการใช้ภาษา ทั้งในเรื่อง การพูด การอ่าน การเขียนและควรจัดกิจกรรมการสอนเป็นพิเศษเพื่อเสริมการสอนโดย การสร้างหรือปรับปรุงพัฒนาแบบฝึกทักษะให้เหมาะสมกับหลักสูตรเนื้อหา สภาพของนักเรียน แต่ละท้องถิ่น และสภาพสังคมปัจจุบัน เพื่อช่วยแก้ปัญหาการอ่านออกเสียงอันเป็นทักษะอย่างหนึ่ง ที่ต้องอาศัย การฝึกอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบฝ่าย วิชาการคนหนึ่งและเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้ศึกษาข้อมูลและสาเหตุดังกล่าวแล้วจึงมีความ สนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่ม สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 1

การอ่านและการเขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นพื้นฐานที่ถูกต้องในการเรียนระดับชั้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพ้องชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบการอ่าน การเขียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพ้องชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพ้องชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านยาง “ศุภราชบุรีรังสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 58 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านยาง “ศุภราชบุรีรังสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 28 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นกลุ่มนักเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอนวิชาภาษาไทยและเป็นครูประจำชั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพ้องชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะ การอ่าน การเขียนคำพ้องชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 จำนวน 16 แผน
- 2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ
- 2.4 แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพ้องชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scales)

ผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.19 / 80.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ถือได้ว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และพยัญชนะควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีเจตคติในระดับเห็นด้วยต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

อภิปรายผลและสรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในครั้งนี้ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลจากการนำแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) คือ 86.19/80.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณธิกา อ่อนแสง (2530 : บทคัดย่อ) ประสงค์ ราชณสุข (2532 : บทคัดย่อ) และ ผกาหวดี ปัญญาวรรณศิริ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

- 1.1 ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารหลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยัญชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ในครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กได้ฝึกทักษะให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับ อนงค์ศิริ วิชาลัย (2536) ที่ได้

กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกหัด เป็นวิธีสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือ การให้นักเรียนทำ แบบฝึกหัด มากๆ เพราะแบบฝึกหัดจะช่วยให้ นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้ เกิดความเข้าใจ กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนี้ แบบฝึกหัดยังมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษาตลอดจนสามารถ กระตุ้นความสนใจให้เกิดขึ้น ซึ่งทำให้ความสามารถในการอ่านออกเสียงดีขึ้น การเรียนรู้ดีขึ้น

1.2 กิจกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่เร้า ความสนใจ นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม จึงทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน คำพยานชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ดีขึ้น สอดคล้องกับวิจัย เพ็ชรเรือง (2531 : 77) ที่กล่าวว่า “การสร้างแบบฝึกหัดที่เน้นต้องสนองความสนใจและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่าง เต็มที่ ทั้งครูและนักเรียนต้องมีโอกาสวางแผนร่วมกัน”

1.3 คำสั่งและคำชี้แจงในแบบฝึกหัดทักษะมีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย และมีคำแนะนำใน การนำแบบฝึกไปใช้ ช่วยให้การปฏิบัติกิจกรรมได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 :145) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกหัดว่า “ควรมีคำสั่งสั้นๆ จะช่วย ให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย และควรมีข้อเสนอแนะในการใช้”

2. ผลการนำแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยานชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ไปทดลองใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยานชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้นแสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยานชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภารัตน์ เอกวานิช (2520 : บทคัดย่อ) ที่ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำที่ใช้ ร ล ว ควบกล้ำ เพิ่มขึ้นหลังจากใช้ แบบฝึกทักษะ และผลการวิจัยของศรีประภา ปานสุทธิ (2523 : บทคัดย่อ) ได้สรุปว่า นักเรียนที่ ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมสร้างกระบวนการคิดอย่างมีระบบ มีความสามารถในการอ่าน ออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทั่วๆ ไปอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และผลงานวิจัยของ ผกาวดี ปัญญาวรณศิริ (2540 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนและหลังใช้แบบฝึกของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่ม ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยานชนะ ต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ที่สร้างขึ้นจึงเหมาะที่จะใช้สำหรับเสริมการสอนเพื่อ แก้ไข ข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงได้

3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนด้วย แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยานชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วย ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจและเห็นด้วยกับการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การอ่าน

การเขียนคำพยานะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่สร้างขึ้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนให้ความสนใจ เกิดความรู้ความเข้าใจและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมมากขึ้น สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรมวิชาการ, 2545 : 7) ข้อที่ 6 มีความรู้ความเข้าใจและ เจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาไทยและวรรณคดีทั้งทางด้านวัฒนธรรมประจำชาติ และการสร้างเสริมความงดงามในชีวิต สอดคล้องกับลักษณะแบบฝึกของ พฐู ทังแดง (2534 : 17) ว่าการสร้างแบบฝึกต้องใช้ภาษาที่เหมาะสมกับนักเรียน วัย ความสามารถและควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยา และ สอดคล้องกับคำแนะนำในการสร้างแบบฝึกทักษะของ ฮาร์เลส (Harless. n.d. : 93 – 94; อ้างถึงใน มาสวิล รักรบ้านเกิด, 2526 : 24) ว่าแบบฝึกควรสร้างโดยใช้หลักจิตวิทยาในการเร้าและตอบสนอง คือ

3.1 เร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ โดยการใช้แบบฝึกหลายๆ ชนิด

3.2 ให้นักเรียนมีโอกาสดตอบสนองสิ่งเร้าด้วยการแสดงออกทางความสามารถและความเข้าใจลงในแบบฝึก

3.3 ให้นักเรียนได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากบทเรียนมาตอบในแบบฝึกให้ตรงเป้าหมายที่สุด

จากการที่นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนคำพยานะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อาจเป็นเพราะผู้วิจัยสร้างแบบฝึกทักษะโดยมีภาพประกอบแต่ละชุดหลากหลายไม่ซ้ำแบบกันและใช้ตัวอักษรเหมาะสมชุดฝึกและนักเรียนได้ระบายสีภาพตามใจชอบจึงทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและพึงพอใจกับแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรศึกษารายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดี และจัดทำ/ จัดหา สื่อการเรียน เช่น บัตรคำ บัตรภาพ เกมต่างๆ แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียน คำพยานะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้พร้อมก่อนจึงจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

1.2 ในการทำแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียน คำพยานะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แต่ละครั้งไม่ควรมากเกินไป ควรให้เหมาะสมกับ วัย และความสนใจของนักเรียน เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย อาจให้นักเรียนนำไปเป็นการบ้านก็ได้เพราะต้องระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงามด้วย

1.3 แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียน คำพยานชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถใช้เป็นสื่อในการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนช้าและมีปัญหาในการอ่านและเขียน ครูควรเจดแบบฝึกที่ถูกต้องในแต่ละแผนการเรียนรู้ทันที หลังจากนักเรียนทำแบบฝึกสิ้นสุด เพื่อให้ให้นักเรียนได้แก้ไข และจดจำคำศัพท์ที่ถูกต้องจะได้พัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนคำศัพท์ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

1.4 ในการสร้างแบบฝึกควรศึกษาหลักการสร้างให้ละเอียด เพื่อให้ได้แบบฝึกที่มีคุณภาพสามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และใช้แก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี

1.5 ครูควรตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึกเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน และที่สำคัญที่สุดคือ ผู้สร้างแบบฝึกทักษะควรเป็นผู้ฝึกนักเรียนด้วยตนเอง เพราะจะแก้ปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์

1.6 ควรศึกษาผลการใช้แบบฝึกระหว่างนักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถสูงกับนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถต่ำ เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแบบฝึกกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อพัฒนา สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง ดู พูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา ควรนำแบบฝึกทักษะ การอ่าน การเขียนคำพยานชนะต้น ร ล และคำควบกล้ำ ร ล ว นี้ ไปปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับนักเรียนก่อนนำไปใช้ในการเรียน การสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน เขียนและบอกความหมายคำศัพท์ภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น เพราะแบบฝึกสามารถใช้สอนนอกเวลาเรียนและเรียนเป็นรายบุคคลได้อีกด้วย

1.7 ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะทั้งด้านการอ่าน การเขียนอย่างต่อเนื่อง และควรจัดทำในทุกระดับชั้นเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการจัดทำแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ ด้วยเพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ หรือคำศัพท์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ ในการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนอื่นๆ

2.3 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะในเนื้อหาอื่น และระดับชั้นอื่นๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเสริมทักษะให้มากขึ้น

2.4 ในระหว่างการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อหาประสิทธิภาพ ควรมีผู้ช่วยเพื่อจดบันทึก และสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจะช่วยให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2544 : ก). แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2544 : ข). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :
องค์การสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2545 : ก). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2545 : ข). คู่มือหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. องค์การรับ
ส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร. ส. พ.).

โกสุมภ์ อาภาศัพท์กุล. (2521). แบบฝึกการอ่านและเขียนคำที่ใช้อักษรควบ “ร” “ล” และ
“ว” สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครู
หมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี. วิทยานิพนธ์, ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประสงค์ ราชณสุข. (2518). แบบฝึกการอ่านและเขียนอักษรควบ “ร” และ “ล” สำหรับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผกาวิดี ปัญญาวรรณศิริ. (2540). การสร้างแบบฝึกการอ่านออกเสียงพยัญชนะต้น ร ล และ
พยัญชนะควบกล้ำ ร ล ว เพื่อใช้เสริมการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

พรรณธิดา อ่อนแสง. (2532). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงควบกล้ำของ
นักเรียนที่พูดภาษาไทยปนลาว ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่าง
กลุ่มการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมสร้างกระบวนการคิดอย่างมีระบบกับกลุ่ม
ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทั่วไปในโรงเรียนนครไทยวิทยาคมจังหวัดพิษณุโลก.
ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

มาศวิมล รักบ้านเกิด. (2526). การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากในวิชา
ภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วิชัย เพ็ชรเรือง. (2531). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พูดภาษาถิ่นระหว่างที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ
กับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทั่วไป ของโรงเรียนสุนทรวัฒนา
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ศรีประภา ปานสุทธิ. (2523). การสร้างแบบฝึกการอ่านคำที่ใช้อักษร ร ล ว ควบกล้ำ สำหรับ

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศศิธร สุदारัตน์ เอกวานิช. (2520). การสร้างแบบฝึกการอ่านคำที่ใช้ ร ล ว ควบกล้ำ

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2536). ผลการใช้ค่านามพื้นบ้านล้านนาเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พะเยา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา.

